

АЛАРМ 4

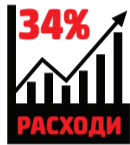

РЕЗУЛТАТИТЕ НА ЕКОНОМСКАТА „ПРЕРОДБА“: ВИСОКА НЕВРАБОТЕНОСТ, ЗГОЛЕМЕН ЈАВЕН ДОЛГ, ДРЖАВНО ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЕКОНОМИЈАТА

Цитати од Извештајот на Европската комисија за 2013 година

ЕКОНОМСКИ КРИТЕРИУМИ

- ▶ **Порастот на инвестициите забави** и тоа од просечните 16% во 2012 на 8,2% во првиот квартал од 2013.
- ▶ **Бруто надворешниот долг порасна** на 65% од БДП на крајот на првиот квартал од 2013, споредено со нивото од 62% кое го имаше една година претходно.
Порастот се должи на владиното финансирање од надворешни извори, што го подигна надворешниот јавен долг на 27,3% од БДП, споредено со 24,4% претходната година.

- ▶ Ослабната е позицијата на меѓународните резерви. **Намалени се девизните резерви**, кои на крајот на август 2013 изнесувале 2,1 милијарда евра или околу 26% БДП, што е помалку во споредба со нивото од 30% од БДП претходната година. Резервите покриваат 4 месеци од планираниот увоз на стоки и услуги, што е помалку отколку претходната година.
- ▶ **Невработеноста останува упорно висока, особено кај младите и долгорочната невработеност**, што укажува на длабоко вкоренети пречки на пазарот на трудот кои имаат структурен карактер.
- ▶ Стапката на вработеност се зголемила на 40,7%, споредено со 38,8% претходната година. Ваквото движење на вработеноста е резултат на зголемувањето на вработувањето на скратено време (part-time), на самовработувањето, но и како резултат на **порастот на вработувањата во јавниот сектор**.
- ▶ **Инфлацијата на цените на мало беше значително зголемена** во споредба со претходната година, и во просек во првите осум месеци од 2013 таа изнесуваше 3,5% споредено со 2,5% во истиот период во 2012.
- ▶ **Повисоките цени за електрична енергија и храна беа главните**

- причинители за качување на процентот на инфлацијата** над 4% на годишно ниво во последните месеци од 2012.
- ▶ **Квалитетот на јавните финансии уште повеќе се влоши. Вкупниот буџетски дефицит достигна 3,8% со што беше надминат и ревидираниот таргет на дефицитот**, што властите го покачија за 1% до нивото од 3,5%, есента 2012.
- ▶ **Вкупните расходи како процент од БДП пораснаа** од 31% во 2011 на 34% во 2012, а во 2013 планирано е да го достигнат нивото од 35%.

- ▶ По **првите седум месеци од 2013 буџетскиот дефицит го достигна нивото од 80% од таргетот на вкупно проектираниот дефицит за 2013**.
- ▶ **Порастот на владиниот долг во последните години ја зголемува загриженоста**. Долгот на централната власт беше на ниво од 33,6% од БДП на крајот од јули 2013 спореден со 27,8% на крајот на 2011.
- ▶ Управувањето со **фискалната политика и фискалната дисциплина се влошени**.
- ▶ **Нарушена е конзистентноста и транспарентноста на фискалната политика**.
- ▶ **Фискалната стратегија за периодот 2014-2016 не е усвоена иако законот тоа го бараше**, а не е усвоен ни инвестицискиот план.
- ▶ Иако монетарната политика ја обезбедува клучната поддршка на макроекономската стабилност, **фискалната политика слабее и процентот на долгот и натаму се зголемува**.
- ▶ **Јавните расходи не се фокусирани на градење** општество базирано на знаење туку **се користат за декорирање на главниот град**.

- ▶ **Приоритетите на економската и на фискалната политика не се во корелација со специфичните предизвици на структурната реформа**.

- ▶ **Ликвидноста на компаниите страдаше** во 2012 **поради акумулацијата на неисплатените доспеани обврски на Владата кон стопанството по основ на повратот на ДДВ и извршените работи на фирмите** согласно потпишаните договори со Владата.
- ▶ Потребни се **значителни напори за намалување на доцнењата на повратокот на ДДВ согласно законот**.

- ▶ **Учеството на нефункционалните заеми** (кон домаќинства и фирми) во јули 2013 изнесуваше 12,3%, што **покажува пораст** во однос на 2012, кога тие изнесувале 10% од вкупните заеми.
- ▶ **Се наметнува државно влијание врз економијата** преку директните субвенции и даночните олеснувања за компаниите, вклучувајќи ги **пред сè странските инвеститори**, како и преку програмите за активни мерки на пазарот на трудот.
- ▶ Недостасува **транспарентност** за износите државна помош и нејзината реализацијата.
- ▶ **Употребната вредност на Претпристапната економска програма (ПЕП) 2013-2015 е крајно ограничена**, поради **слабиот квалитет на предвидувањата, некомпатибилноста со стандардите на Европскиот систем на сметки (ЕСА) 95 и непостоење на фискална нотификација**.
- ▶ Ратификувањето на **договорот со Руската Федерација околу кракот на гасоводот Јужен поток предизвикува загриженост во однос на неговата усогласеност со обврските кои произлегуваат од Европската енергетска заедница**.
- ▶ **Законот за посебните технолошки зони сè уште не е усогласен со Кодексот за однесување при оданочување на бизнисот на ЕУ**.

FOUNDATION ФОНДАЦИЈА
OPEN OTBORENO
SOCIETY OPIOTBOPENO
MACEDONIA МАКЕДОНИЈА

